

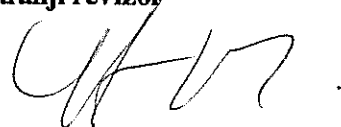
**UPRAVA IN NADZORNI SVET
POZAVAROVALNICE SAVE D.D.**

**LETNO POROČILO
O NOTRANJEM REVIDIRANJU ZA LETO 2007**

Ljubljana, februar 2008

Notranjerevizijska služba

**Marko Senožetnik
notranji revizor**

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'MS', is written over the printed name and title of the internal auditor.

1. UVOD

Skladno z zakonskimi obveznostmi iz 165. člena Zakona o zavarovalništvu podajamo strnjeno letno poročilo o notranjem revidiranju za leto 2007. Poročilo vsebuje navedbe glede uresničitve letnega programa dela notranje revizije in povzetek pomembnejših ugotovitev opravljenih kontrolnih pregledov poslovanja. Z letnim poročilom o notranjem revidiranju je potrebno seznaniti skupščino pozavarovalnice, skupaj z mnenjem nadzornega sveta.

2. URESNIČITEV LETNEGA PROGRAMA DELA NOTRANJE REVIZIJE

2.1. Splošno

Notranjerevizijska služba (v nadaljevanju: NRS) je v letu 2007 delovala na podlagi »Letnega programa dela notranje revizije za leto 2007« (v nadaljevanju: program), katerega je predhodno sprejela uprava pozavarovalnice, nadzorni svet pa je podal soglasje k programu na svoji seji z dne 26.2. 2007.

NRS je v program zajela pomembnejša področja poslovanja pozavarovalnice. Tako so bila v program vključena naslednja področja revidiranja:

- področje letnega poročila pozavarovalnice za leto 2006,
- področje pozavarovalne dejavnosti,
- področje splošnih stroškov,
- področje obvladovanja tveganj,
- področje poslovnih procesov in informacijske tehnologije,
- področje pravnih in splošnih zadev.

Revizijske cilje, ki jih je NRS zasledovala pri svojem delu, so bili usmerjeni k ugotavljanju ustreznosti in učinkovitosti sistema delovanja notranjih kontrol na pomembnejših področjih poslovanja. Prav tako smo ugotavljali ali se evidentiranje osnovnih poslovnih dogodkov in vodenje drugih evidenc, izvaja v skladu z zakonskimi in internimi predpisi. Na določenih področjih je NRS preverjala tudi skladnost poslovanja glede na načrtano strategijo oziroma poslovno politiko.

2.2. Realizacija programa

V letu 2007 je NRS uspela opraviti preglede na vseh področjih, ki si jih je zadala v programu. Pri tem velja navesti, da je prišlo do manjših časovnih sprememb oziroma zamikov nekaterih revizijskih pregledov, ki pa niso povzročili, da NRS ne bi realizirala programa v celoti.

Na osnovi opravljenih revizijskih pregledov poslovanja, je NRS sestavila 7 poročil, katera so bila posredovana upravi pozavarovalnice ter direktorjem oziroma odgovornim osebam revidiranih področij. V skladu z Zakonom o zavarovalništvu in programom, je NRS sestavila tudi polletni poročili za upravo in nadzorni svet pozavarovalnice.

Opravljeni pregledi po področjih so bili skladni z vsebino opredeljeno v programu, kar na kratko povzemamo v nadaljevanju.

Letno poročilo pozavarovalnice za leto 2006

V skladu z revizijsko metodologijo in splošno sprejetimi standardi revizije smo opravili preizkuse podatkov, ki potrjujejo izkazane zneske v računovodskih izkazih pozavarovalnice na dan 31.12. 2006. Preverili smo popolnost pojasnil k računovodskim izkazom, glede na zakonske zahteve in določila slovenskih računovodskih standardov (v nadaljevanju: SRS) ter pregledali poslovno poročilo.

Pozavarovalna dejavnost

Revidiranje na področju pozavarovalne dejavnosti je bilo izvedeno tako za aktivno kot tudi pasivno pozavarovanje. Za obe področji je bil preverjen sistem notranjih kontrol v smislu obstoja in učinkovitosti, opravljen pa je bil tudi preizkus podatkov na podlagi izbranega vzorca.

Splošni stroški

V okviru pregleda smo ažurirali zabeležko o sistemu notranjih kontrol na področju splošnih stroškov in stroškov plač. Pri stroških plač smo preverili pravilnost knjigovodskega evidentiranja obračuna plače za mesec junij 2007. Pri revidiranju splošnih stroškov smo opravili test podatkov, za kar smo preverili 25% celotnega stanja izkazanih stroškov na dan 30.6. 2007.

Obvladovanje tveganj

Revidiranje na področju obvladovanja tveganja je vključevalo preverbo poročil o kapitalski ustreznosti in naložb kritnega premoženja za prve tri kvartale leta 2007, likvidnostna poročila pa so bila pregledana za celotno leto. Cilj revizije je bil usmerjen k preverjanju spoštovanja zakonskih določb na področju obvladovanja tveganj, kot tudi učinkovitosti kontrolnega mehanizma na tem področju.

Poslovni procesi in informacijska tehnologija

V okviru pregleda smo preverili delovanje službe poslovnih procesov in informacijske tehnologije (v nadaljevanju: služba) v obdobju celega leta 2007. Pri tem smo se seznanili z vpeljanimi novostmi ter z realizacijo planiranih aktivnosti za leto 2007.

Pravne in splošne zadeve

Revizija na področju pravnih in splošnih zadev je bila usmerjena na usklajenost poslovanja z zakoni in predpisi ter na popolnost internih pravil z obstoječo zakonodajo.

3. UGOTOVITVE OPRAVLJENIH REVIZIJSKIH PREGLEDOV

3.1. LETNO POROČILO

Pri revidiranju posameznih bilančnih postavk tako v bilanci stanja kot tudi izkazu poslovnega izida za leto 2006, nismo ugotovili nepravilnosti, ki bi vplivale na višino ali razvrstitev podatkov v računovodskih izkazih.

Edina nepravilnost, ki smo jo ugotovili se je nanašala na neupoštevanje 230. člena ZGD, ki določa uporabo čistega dobička poslovnega leta. Glede na navedeni člen in glede na svoj statut, bi morala pozavarovalnica že pri sestavi letnega poročila del čistega dobička nameniti za oblikovanje statutarnih rezerv. Zaradi izvedbe naše ugotovitve je prišlo do strukturnih sprememb na postavkah kapitala. Tako so se statutarne rezerve povečale za 307 tisoč tolarjev, za enak znesek pa se je zmanjšal čisti dobiček poslovnega leta.

V okviru pregleda letnega poročila smo opazili nepopolna razkritja sicer obveznega razkritja po SRS. Tako pozavarovalnica v skladu s SRS 7.20 ni razkrila zneskov dogovorjenih samodejnih zadolžitev na tekočih računih pri bankah, s katerimi lahko zagotavlja tekočo plačilno sposobnost. Prav tako pozavarovalnica ni v zadostni meri razkrila podrejenih obveznosti. Na podlagi naše pripombe so bila v letnem poročilu vključena dodatna manjkajoča razkritja.

Poleg navedenih manjkajočih razkritij, je bilo v okviru revidiranja pojasnil k računovodskim izkazom, v nekaj primerih zapaženo neujemanje zneskov prikazanih v razkritjih z zneski prikazanimi v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida. Opravljene so bile potrebne korekcije, ki so zagotovile skladnost podatkov v računovodskih izkazih s podatki v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Vse nepravilnosti, ki jih je notranja revizija v preteklih pregledih na področju računovodskih izkazov ugotovila, so bile na podlagi priporočil odpravljene in tako upoštevane pri sestavi računovodskih izkazov za leto 2006.

3.2. POZAVAROVALNA DEJAVNOST

Pri preizkusu notranjih kontrol na področju aktivnega in pasivnega pozavarovanja smo ugotovili, da se izvajajo kontrolni postopki ter da so vsi obračuni pred evidentiranjem v knjigovodske evidence pregledani v smislu skladnosti s pogodbenimi določili ter odobreni s strani odgovornih oseb. Na podlagi navedenega ocenjujemo, da je vzpostavljen sistem notranjih kontrol zadovoljivo ustrezen.

Pomanjkljivost na katero smo naleteli pri pregledovanju seznamov pozavarovalnih obračunov se nanaša na izpolnjevanje datuma zapadlosti terjatev ali obveznosti. V parih primerih je bilo namreč ugotovljeno, da so zapisani datumi zapadlosti posameznih obračunov nelogični ali pa se obračuni dostavijo v računovodstvo po preteku datuma zapadlosti. Vse to povzroča težave pri spremljavi zapadlih terjatev, povečuje se tveganje povezano s pravočasno izpolnitvijo obveznosti, obenem pa je otežkočeno učinkovito upravljanje z likvidnostjo. Zaradi tega smo

svetovali večjo previdnost in pozornost pri navajanju datuma zapadlosti posameznih obračunov in pravočasno dostavljanje le teh v računovodstvo.

Prav tako smo opozorili na smiselnost pisne opredelitve kontrol, ki se sicer praktično izvajajo, z namenom večje učinkovitosti sistema notranjih kontrol in enostavnejšega nadzora. Zato smo predlagali, da se v določila poslovnih procesov vnese opis izvedbe določene kontrole tako z vsebinskega kot tudi organizacijskega vidika.

Pri revidiranju obračunskih podatkov smo ugotovili, da so vsi zneski v preverjenih obračunih skladni z izvirnimi obračuni ter identični tistim v računovodskih evidencah. Zneski iz naslova premij, provizij in škod iz posameznih obračunov so knjiženi v popolnih in točnih zneskih ter na ustrezne konte.

Vse nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki jih je notranja revizija v preteklih pregledih na področju pozavarovalne dejavnosti ugotovila, je pozavarovalnica na podlagi priporočil že odpravila. Še vedno pa ni zaključila projekta posodobitve poslovnih procesov, pri čemer je potrebno poudariti, da je rok dokončanja predviden do sredine meseca aprila.

3.3. SPLOŠNI STROŠKI

Na podlagi ponovnega pregleda sistema notranjih kontrol na področju splošnih stroškov ocenjujemo, da je sistem ustrezen in deluje. K povečanju učinkovitosti in izboljšavi sistema je v veliki meri pripomogel v letu 2006 uveden nov način evidentiranja prejetih računov.

Z mesecem aprilom 2006 se relevantni podatki iz prejetih računov zavedejo v računalniški program Navision (modul likvidatura) že v tajništvu, se pravi na vhodu v družbo. Tak način omogoča ažurnejše knjiženje poslovnih dogodkov, saj se računi takoj po odobritvi pristojnih oseb evidentirajo v poslovne knjige pozavarovalnice kot obveznost do dobaviteljev in kot strošek.

Pred tem se je namreč dogajalo, da so nekateri računi plačani prej, še preden so bili zavedeni v sistem in tako ni bila vedno (še pred plačilom) prvotno vzpostavljena obveznost do dobaviteljev v knjigovodskih evidencah. V takšnih primerih se je opravilo knjiženje računa in plačila istočasno, kar ni bilo v skladu s SRS, ki določajo pripoznanje poslovnih dogodkov, ko se pojavijo in ne šele ob plačilu.

Pri testiranju splošnih stroškov smo ugotovili, da so vsi stroški pred knjiženjem v knjigovodske evidence odobreni s strani pooblaščenih oseb, zneski v knjigovodskih evidencah so skladni z izvirnimi računi in knjiženi v pravo časovno obdobje.

Pri preveritvi obračuna plač za izbrani mesec smo ugotovili, da so stroški plač, obveznosti do zaposlenih in obveznosti iz naslova davkov in prispevkov evidentirani pravilno in na ustrezne konte.

3.4. OBVLADOVANJE TVEGANJ

Pri pregledu izračuna kapitalne ustreznosti na stanje 30.3., 30.6. in 30.9. 2007 nismo zasledili nepravilnosti ali odstopanj od našega izračuna. Iz izkazov kapitalne ustreznosti je razvidno, da je bila pozavarovalnica na vse omenjene datume visoko kapitalno ustrežna. Iz izkaza kapitalne ustreznosti na dan 30.9. 2007 je razvidno, da znaša zahtevani minimalni kapital pozavarovalnice 15.811.528 EUR, medtem ko znaša razpoložljivi kapital 61.503.742 EUR. Pozavarovalnica je tako na dan 30.9. 2007 razpolagala s presežkom kapitala v višini 45.692.214 EUR. Menimo, da notranje kontrole, ki obstajajo na področju zagotavljanja kapitalne ustreznosti, primerno delujejo, saj so vsi potrebni obrazci ustrezno pregledani in likvidirani s strani za to odgovornih oseb.

Pri preveritvi naključno izbranih obrazcev likvidnosti v obdobju celega leta 2007 smo ugotovili, da so vsi količniki izračunani pravilno ter večji od ena, tako, da je pozavarovalnica v pregledanem obdobju vedno dosegala najmanjši obseg likvidnosti in ni bila plačilno nesposobna. Pozavarovalnica ima po našem mnenju pred likvidnostnim tveganjem oblikovano ustrezno politiko upravljanja z likvidnostjo, ki vključuje načrtovanje in spremljanje likvidnosti in sprejem ustreznih ukrepov za preprečevanje oziroma odpravo vzrokov nelikvidnosti.

V okviru revidiranja poročila o naložbah kritnega premoženja na dan 30.6. in 30.9. 2007 smo ugotovili, da pozavarovalnica ni kršila zakonskih predpisov in v svojem naložbenem portfelju ni imela nedovoljenih naložb. Nadalje smo ugotovili, da je imela pozavarovalnica ustrezno strukturo naložb kritnega premoženja, glede na zakonske omejitve. Pozavarovalnica je po stanju 30.6. in 30.9. 2007 izpolnjevala osnovno zahtevo iz 120. člena zakona zavarovalništvu, ki določa, da mora biti vrednost kritnega premoženja najmanj enaka višini obveznosti iz naslova zavarovalno tehničnih rezervacij. Prav tako je bila na enake datume dosežena 80% zakonska valutna usklajenost naložb kritnega premoženja, glede na obveznosti nominirane v tujih valutah.

Notranje kontrole na področju obvladovanja naložbenih tveganj obstajajo in delujejo, saj so vse odločitve na določenem nivoju potrjene s strani nadrejenih. O vsaki novi nabavi obstaja revizijski dokaz iz katerega je razvidno, kdo je pobudnik posla in kdo ga je odobril. Poleg tega pozavarovalnica ustrezno minimizira operativno tveganje z ločitvijo dejavnosti »front office-a« in »back office-a«.

3.5. INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

Na podlagi primerjave med načrtano poslovno politiko službe za leto 2007 in dejansko dokončanimi aktivnostmi lahko rečemo, da je služba večji del plana uspela realizirati. Nerealizirana investicija ni posledica nedelovanja službe, ampak je povezana z nedokončanim projektom, ki takšno investicijo pogojuje.

Pri pregledu realizacije plana, glede investicij v strojno in programsko opremo smo namreč ugotovili, da služba ni nabavila sistema za upravljanje z dokumenti. Nakup programske rešitve ki bi vpeljal organiziran in strukturiran pretok dela in dokumentacije in ki bi zagotovil

trajni arhiv poslovnih dokumentov v elektronski obliki, zaradi nedokončanih poslovnih procesov pač ni bil smiseln.

NRS je pri pregledu delovanja službe v letu 2006, opozorila na nezadostno oziroma neustrezno zaščito informacijskega sistema, saj pozavarovalnica ni imela uvedenega sistema javljanja alarma v slučaju vdorov in ni vzpostavila filtrov na nivoju poštnega strežnika. V letu 2007 je služba kupila in namestila varnostno napravo, s čimer se je močno okrepilo varovanje poslovnih podatkov pred vdori in škodljivo kodo, ki predvsem prihajajo iz interneta.

3.6. PRAVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

Pri pregledu skladnosti poslovanja z internimi akti materialno pomembnejših kršitev nismo ugotovili. Smo pa opozorili na odsotnost pomembnih aktov oziroma pravilnikov. Zato smo predlagali, čimprejšnjo izdelavo in sprejetje internih aktov s področja računovodstva in organizacije.

Na področju financ in računovodstva smo ugotovili, da pozavarovalnica še ne razpolaga s pravilnikom o računovodstvu, ki bi vključeval zahteve ali določila mednarodnih standardov računovodskega poročanja, čeprav le ti veljajo že za leto 2007. Na organizacijskem področju smo opozorili na nujnost pisne opredelitve poslovnih procesov in delovnih postopkov, kar predvideva tudi dobra poslovna praksa. Po terminskem planu naj bi bil projekt posodobitve poslovnih procesov zaključen v aprilu tega leta.

Na podlagi opravljenega pregleda posameznih internih aktov v preteklem pregledu (v letu 2006) ter glede na ugotovitve smo zapisali, da notranji pravilniki niso v popolnosti usklajeni z veljavno zakonodajo, zaradi česar smo podali priporočilo, da pravna služba do marca 2007 opravi revizijo vseh obstoječih aktov ter jih prilagodi dejanskemu stanju in zakonskim določbam. Prav tako je notranja revizija opozorila na potrebnost internih pravil s področja upravljanja odvisnih družb. Uprava pozavarovalnice je februarja leta 2007 sprejela interni akt s področja podrejenih družb v obliki »Politika upravljanja in nadzora Sava Re skupine«, maja pa so bili sprejeti vsi drugi usklajeni akti oziroma pravilniki.